

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

11. Præter amorem Dei super omnia, qui præcipitur, & quem propterea obligationis dicimus, datur alius dignior & perfectior, qui perfectionis dicitur, ad quem aspirare debemus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

terum caducarum affectibus implicito discernere, utrum Deum hic & nunc super omnia diligat, quod hic amor præferentiæ, quo unum alteri præferimus, non ab ipsa rei bonitate dependeat, sed ab eius qui diligit affectu, propensione & commodis sæpè ducat originem. Unde fit, ut sicut olim Darij amphoræ, teste Aristotele, ex cupro confectæ, ita colore aurum mentiebantur, ut solo odore, non verò aspectu aut alio iudicio id agnosci posset: ita amor concupiscentiæ, & amor amicitiae, ut sunt ejusdem voluntatis partus, ita etiam similitudine nescio quâ incautos decipiunt, ut dum aliquis Deum propter se, amari à se iudicat, suæ tamen voluptati, aut utilitati in isto amoris actu deseruiat, opusque sit majori lumine & experientiâ, ut de hoc puncto sapienter sapientiam ferat.

CAPUT XL

Præter amorem Dei super omnia, qui præcipitur, & quem propterea obligationis dicimus, datur alius dignior & perfectior, qui perfectionis dicitur, ad quem aspirare debemus.

I.
Amor Dei
duplex.

Omnino suadendum est, ut omnes ad hunc perfectio-

rem amoris gradum aspirent. Hinc enim duo nobis emolumenta proveniunt. i. major de implementatione præcepti amoris super omnia certitudo atque securitas; si enim excellentiorem amoris gradum attingere nitimur, de inferiori securi sumus: sicut qui duodecim pedum longitudinem saliendo conatur evincere, facile decem pedes saltu superat; ita in hoc nostro casu contingit. Secundò meliore multò conditione pugnamus cum dæmone; si enim in ijs quæ perfectionis sunt, & extra peccati gravioris periculum constituta, superior evadat, hoc solum assequitur, ut à majori bono nos impediatur; cum verò suis artibus hoc extorquet, ut amorem Dei, ad quem præcepto obligamur, negligamus, victoriam Deo injuriosam & nobis exitialem, quia cum gravi offensa conjunctam reportat. Hinc monebat ex antiquis eremi incolis unus aliquis, ne ad limbum aut fossæ marginem iter faciamus, sed inde pedes aliquot remotiùs, ne à malevolo parvâ successione in fossam demur præcipites, sed ubi in id ille incumbit, clamando alicuius accurrētis subsidio juvari possimus: ad eum modum, dum in amoris perfectioris studio strenuam navamus operam, à peccati gravioris gurgite, & amicitiae divinæ violandæ periculo longius absumus.

Videa-

2.
Quam di-
verſas.

Videamus nunc quid discrimi-
nis interſit inter illum amorem,
quē diximus obligationis, & hunc,
quem Perfectionis appellamus.
Amor ille, qui obligationis dicitur,
angultis ſe terminis continet
atque hoc unum ſpectat, ut gratiā
Dei non excidat, amicitiam non
reſcindat, cavetque ut cum Deo
malè ſibi non ſit, licet non ſit
quàm optimè: ut verò quæ Deo
impensè placent, curet intentius,
utque augendę divinæ glorię pro-
virili ſtudeat, induci non poteſt:
oblectatiunculis, quantum ſine
gravi offenſione fieri poteſt, hinc
inde carpendis ſtudium & operam
adhibet: & ſi interdum in iſtis
levem offenſam contrahat, modò
amicitiam Dei non omnino ab-
rumpat, parum commovetur. At
verò amor ille, quem Perfectionis
appellamus, non ſolùm ad culpa-
ræ mortalis nomen perhorreſcit,
ſed etiam à levioribus peccatis,
quantum infirmitas humana pati-
tur, ſeſe abſtinet, omnia quæ Deo
diſplicent, abs ſe abdicat & rejicit;
quæ verò placita novit, magnā
animi contentione exequitur, ad
divinæ gloriæ amplificationem cu-
ras omnes conatuſque convertit:
quidquid hanc vel majorem cum
Deo conjunctionem impedit, pro-
virili amoliri, & diſturbare cona-
tur: vult quæ Deus vult, & mini-
ma divinæ voluntatis ſignificatio
plus apud illum habet pōderis plus

ſtimuli atque incitamenti, quàm bo-
norum omnium in hac vita ipſiuf-
que cæli poſſeſſio. Denique tanta
eſt inter duos amores differentia,
quantum lucernæ lumen diſtat à
ſole, aut carbo malè accenſus ab
igne maximo & ardentiffimo. Hu-
ius rei prima potiſſimaque ratio
petenda eſt à divinæ naturæ præ-
ſtantia; quæ cum ſpatio intermi-
nabili res omnes creatas poſt ſe re-
linquat, & magis ac magis amari
poſſit ſine termino, hinc ingens
campus aperitur, quo novis ſem-
per incrementis amor pectoris
humani propius ac propius ad ma-
jorem cum Deo conjunctionem
poſſit aſſurgere: nunquam illum
tantum amaturus & poſſeſſurus,
quantum amari poteſt atque poſ-
ſideri.

3.
Quæ di-
ſtinctionis
ratio.

Inter eſt plurimum inter hanc
Dei, & gemmæ alicuius inter ho-
mines poſſeſſionem. Qui enim il-
lam carius emit, aut pluris æſti-
mat, aut amat vehementius, non
ideò illam magis poſſidet, quàm
alter qui viliori pretio eam merca-
tus eſt, & in minori æſtimatione
affectuſque illam habet; uterque
enim integrè gemmæ poſſeſſoreſt.
Si verò gemma aliqua præſtantif-
ſima daretur, quæ perfectiſſimam
vim & efficientiam plurimaſque
utilitates complecteretur, quarum
omnium poſſeſſionem pretio nu-
merato non continuo emptor
adiret, ſed pro ratione pretij plu-
res

4.
Simile de
emente
gemma;

res aut pauciores suas faceret; is qui mille ducatos pro illa appenderet, pluribus utilitatibus frueretur, quam qui centum scuta tantummodo pro ea numeraret. Quod si prior ille emptor summam continuis millium florenorum additionibus augere vellet, ut pro ratione pretij de gemma illius effectibus, & commodis magis participaret; quanta inter utriusque emptoris & a gemma istius possessione manantem felicitatem differentia intercederet, ita se res habet, si illum, qui solo amore obligationis contentus est, cum altero, qui ad perfectissimum amorem nititur, conferas.

5.
A liu d
de duobus
eiusdem
Patris liberis.

Hunc enim præ altero majori Deus amore complectitur, & uberioribus longè gratijs ornat, & locupletat. Da mihi duos eiusdem Patris liberos; unum, qui hoc solum agit, & eatenus dumtaxat Patris mandata exequitur quantum satis est, ne amicitia ejus excidat: ceterum ut cum sibi magis conciliet non curat, nec ut eius commodis seruiat, sibi incommodat. Alter verò, ut parenti gratificetur, nihil prætermittit, non vigilijs parcat, non laboribus, non sumptibus: hoc unum habet in votis, hoc mente agit ut quæ Patri gratiora cognoscit, exequatur promptissime: quem, putas, plus diligit Pater? cui plura confert beneficia? quem ampliorum bono-

rum suorum largitione locupletat?

Pone ante oculos mercatores geminos, scrutarium unum qui vilius reculis distrahendis dies totos occupatur, & aliquot terunciorum lucello rem familiarem quotidie augere nititur; ex altera verò parte aspice hominem industriū, qui pretiosarum rerum mercimonijs attendit sedulò, qui que fortuna favente utitur, lucraque diebus singulis facit maxima, & pecuniam multam in arcam congerit; quem ex illis duobus locupletiolem, quem feliciorē arbitraris? Idem fac judicium de duobus nostris Amatoribus, illum qui intra amoris sub præcepto obligantis limites se continet, & alterum qui perfectō amori assequendo exercendoque totus incumbit; ille exigua merita colligit; hic verò opes illas cælestes maximis quotidie accessionibus exaggerat, & Deo bonorum omnium Oceano propior factus, ex illo haurit incredibiles gratiarum thesauros, ut inter ipsum & illum alterum tantum intersit quantum inter Monarcham opulentissimum & cerdonem vilissimum. Amor ille inferior, quem obligationis diximus præter pauca merita, nihil ferè aliud homini confert, quàm vitam spiritus, & libertatem à servitute peccati: alter verò mirum in modum amantem Deo conciliat, benevolentiam

6.
Aliud de
duobus
mercatoribus.

7. Aliud ab Imperatoris in duos milites dispari affectu.

tiam auget, & ad beneficia conferenda vehementer excitat. An non usu venire videmus, ut Imperator aliquis generosum militem, sibi obsequentissimum, & gloriae suae amplificandae cupidissimum pluris faciat; quam alios milites quinquaginta, qui non plus habent vitae & virium, quam ut pedibus recti consistant? Ita saepe contingit ut Deus pluris faciat hominem perfectissimi amoris perstudiosum, quam centum alios, quos inter inferioris amoris, quem obligationis dicunt, limites ignavia & laboris fuga miserè detinet. Cum igitur ex amore illo perfecto plus gloriae Deo, nobis plus gratiae, & ipsa operandi consuetudine plus facilitatis & voluptatis accedat, stimulandus, & excitandus est animus, ut ad istam amoris perfecti possessionem acquirendam, nihil laboris, & industriae praetermittat.

C A P. XII.

Quomodo homo se habeat erga Deum per amorem illum perfectiorem.

1. Perfectio- ris amoris res vestigia

UT in hoc puncto diluoidè procedam, statui Angelicum Doctorem ducem sequi, qui post Philosophum de amore amicitiae

differens dicit, cum, qui hoc perfecto amore alterum complectitur, erga amatum quintupliciter se habere. 1. Vult eum esse & vivere. 2. Vult ei bona. 3. Operatur bona ad ipsum, sive ipsius causa. 4. Convivit ei delectabiliter. 5. Concordat cum ipso, & de iisdem delectatur, & tristatur. Videmus nunc quantum huic doctrinae usus & experientia patrociantur. Habet aliquis singularem amicum in urbe distat commorantem, si inde aliquis veniat, continuo ex illo inquirat, 1. An amicus suus valeat, si apud illum bene se habeant omnia. 2. Si prosperè cedant illi negotia, si apud suos gratia valeat, si honoribus, si Magistratu aliquo auctus sit, si opibus floreat, si opulentam aliquam hereditatem adierit; si omnia secundis ventis fluere intelligit, effertur gaudio, & meliora etiam vovet. 3. Ubi intelligit ipsum operam suam ad aliquid exposcere, id confestim ex animo aggreditur, non laboribus, non discursibus per urbem, non sumptibus parcit, non sollicitandis alijs etiam cum periculo repulsae abstinet, utq; ad negotia amici peragenda sit expeditior, suorum ipse negotiorum cursum interruptit. 4. An non brevi eò venturus sit interrogat, dicitque nihil eius praesentia aspectuque dulcius posse sibi accidere: si venturum intelligit, tum demum gestit laetitia, de

2. 2. q. 25. a. 7. 2. In amico adubrata.